

A TIZENKÉT APOSTOL

JÉZUS földi élete kellemének és igazságosságának ékes bizonyossága, hogy bár többször is szétzúzta apostolai reményét és lerombolta a személyes felemelkedési becsvágyukat, csak egyikük pártolt el mellőle.

² Az apostolok Jézustól a mennyországról tanultak, és Jézus az emberek országairól tanult sokat tőlük, az emberi természetéről, ahogy az az Urantián és az idő és tér evolúciós világain működik. E tizenkét férfi a vérmérsékletét tekintve sok eltérést mutatott, és a képzéssel nem váltak hasonlóvá. E galileai halászok közül sokan erős, nem-zsidó vérségi vonásokat hordoztak annak következtében, hogy Galilea nem-zsidó népességének erőszakos áttérítésére került sor száz évvel korábban.

³ Ne essetek abba a hibába, hogy az apostolokat teljesen tudatlanoknak és tanulatlanoknak tekintitek. Az Alfesus ikreket kivéve mindegyikük elvégezte a zsinagógai tanodákat, alapos oktatásban részesültek a héber írásokból és a kor időszerű ismeretanyagának sok eleméből. Heten a kapernaumi zsinagógai tanodában végeztek, és annál egész Galileában nem volt jobb zsidó tanintézet.

⁴ Amikor a feljegyzéseitek az országe hírnökeit úgy említik, mint „tudatlanokat és műveletleneket”, akkor ez arra utal, hogy képzetlenek voltak, nem tanulták a rabbik tanait és nem voltak felkészítve az írások rabbinusi értelmezési módszereire. Híján voltak az úgynevezett felsőfokú végzettségnek. A legújabb időkben bizonyosan tanulatlanoknak tekintenék őket, és bizonyos társadalmi körökben talán műveletleneknek is. Egy dolog azonban bizonyos: Egyikük sem esett át ugyanazon a merev és lélektelen oktatási tanmeneten. Kamaszkoruktól kezdve külön gyűjtötték élményeiket arról, hogy megtanulják, miként kell élni.

1. ANDRÁS, AZ ELSŐKÉNT KIVÁLASZTOTT

¹ András, az ország apostoli testületének elnöke Kapernaumban született. Egy öttagú család legidősebb gyermeke volt — rajta kívül volt egy Simon nevű öccse és három húga. Apja, aki ekkorra már meghalt, Zebedeus társa volt a halszáritó üzletben Betsaidában, Kapernaum halászkötőjében. Apostollá válásakor András nőtlen volt, de az otthonát megosztotta a már házas fivérével, Simon Péterrel. Mindketten halászatból éltek és társai voltak Jakabnak és Jánosnak, Zebedeus fiainak.

² Kr.u. 26-ban, abban az évben, amikor apostollá választották, András 33 éves volt, egy teljes évvel idősebb, mint Jézus és ő volt a legöregebb az apostolok közül. Kiváló leszármazási ágat tudhatott a magáénak és ő volt a legrátermettebb a tizenkettek közül. A szónoklatot kivéve szinte semmilyen elképzelhető tevékenységben nem akadt párja a társai között. Jézus soha nem adott Andrásnak becenevet, testvéri megjelölést. De éppen úgy, ahogy az apostolok Jézust rövidesen Mesternek kezdték szólítani, úgy Andrást a Főnöknek megfelelő kifejezéssel illették.

³ András jó szervező volt, de még jobb intéző. Ő a belső kört alkotó négy apostol egyike volt, de mivel Jézus őt jelölte az apostoli csoport fejének, ezért a testvéreivel kapcsolatos feladatát mindig el kellett látnia, míg a másik három igen bensőséges viszonyba került a Mesterrel. András egészen az utolsó időkig az apostoli testület feje maradt.

⁴ Bár András sohasem volt hatásos tanhirdető, azért eredményes személyes munkát végzett, lévén, hogy ő volt az ország első hitterjesztője annyiban, hogy az elsőként kiválasztott apostolként nyomban elvitte Jézushoz fivérét, Simont, aki az ország egyik legnagyobb tanhirdetőjévé vált. András volt Jézus fő támogatója azon elv követésében, hogy a személyes munka programját arra használják, hogy a tizenketteket az ország hírnökeiként felkészítsék.

⁵ Akár magukban tanította Jézus az apostolokat, akár a sokaságnak szónokolt, András jól tudta, hogy mi történik; körültekintő végrehajtó és hatékony intéző volt. Az elé került minden dologban azonnal döntést hozott, hacsak nem úgy ítélte meg, hogy a probléma meghaladja a hatáskörét, mely esetben egyenesen Jézushoz fordult.

⁶ András és Péter igencsak különböző jellemű és vérmérsékletű volt, de örökre érdemükül kell feljegyezni, hogy ragyogóan kijöttek egymással. András sohasem volt féltékeny Péter szónoki képességére. Nem gyakran figyelhető meg, hogy egy András-féle idősebb ember olyan mély benyomást gyakoroljon a fiatalabb és tehetséges fivérre. András és Péter láthatólag sohasem volt féltékeny a másik képességeire vagy eredményeire. A pünkösd napjának késő estéjén, amikor, főként Péter erőteljes és ösztönző szónoklatának eredményeként, kétezer lélekkel gyarapodott az ország, András így szólt a fivéréhez: „Én nem tudtam volna megtenni ezt, de örülök, hogy van egy olyan testvérem, aki igen.” Mire Péter ezt válaszolta: „És ha te nem hoztál volna el a Mesterhez és ha nem vagy olyan kitartó, hogy *ott is tart* mellette, akkor én most nem lehettem volna itt, hogy ezt megtegyem.” András és Péter a szabály alóli kivételt jelentette, bizonyítva, hogy még a testvérek is képesek békében egymás mellett élni és eredményesen együtt dolgozni.

⁷ Pünkösd után Péter híres lett, de sohasem ingerelte az idősebb Andrást az, hogy az élete hátralévő része során úgy mutatták be, mint „Simon Péter fivérét”.

⁸ Az összes apostol közül András tudta a legjobban megítélni az embereket. Már akkor tudta, hogy Karióti Júdás rosszat forral a szívében, amikor még senki sem gyanította, hogy valami baj van a pénztárosukkal; de egyiküknek sem beszélt a félelméről. András azzal tett nagy szolgálatot az országnak, hogy tanácsot adott Péternek, Jakabnak és Jánosnak abban, hogy miként válasszák ki az első hitterjesztőiket, akiket az evangélium hirdetésére küldtek, és azzal is, hogy ezen első vezetőket tanácsokkal látta el az

országigazgatási ügyeinek megszervezésében. András rendelkezett azzal a kiváló képességgel, hogy fel tudta fedezni a fiatalok rejtett erőforrásait és lappangó képességeit.

⁹ Nagyon rövid idővel az után, hogy Jézus felemelkedett, András hozzáfogott az eltávozott Mesterének számos mondását és cselekedetét megörökítő személyes feljegyzés megírásához. András halála után e magánfeljegyzésről több másolat készült és azokat nyíltan terjesztették a keresztény egyház első tanítói körében. András e nem hivatalos jegyzeteit később átszerkesztették, átjavították, megváltoztatták és kiegészítették, míg végül egy egészen folyamatos beszámoló lett belőle a Mester földi életéről. E kevés, megváltoztatott és átjavított másolat utolsó példányai egy tűzben semmisültek meg Alexandriában, nagyjából száz évvel az után, hogy az eredetit a tizenkét apostol közül az elsőként kiválasztott megírta.

¹⁰ András éleslátó, következetes gondolkodású és eltökélt ember volt, jellemének nagy erőssége a kiváló állhatatosságában rejlett. Alkati hiányosságát a lelkesedés hiánya képezte; számos alkalommal vallott kudarcot, amikor józan dicsérettel kellett volna bátorítani a társait. És a barátai arra méltó teljesítményei elismerésének ki nem mondása a hízélgéstől és a kétszínűségtől való undorából eredt. András a szerény dolgok sokoldalú, kiegyensúlyozott, önjelére támaszkodó és sikeres férjfiainak egyike volt.

¹¹ ¶ Az apostolok mindegyike szerette Jézust, de az is igaz, hogy a tizenketek mindegyike azért vonzódott hozzá, mert Jézus rendelkezett bizonyos személyiségjegyekkel, melyek az egyes apostolok számára különösen vonzóak voltak. András a következetes őszinteségéért, a tettetés nélküli méltóságáért csodálta Jézust. Amint az emberek megismerték Jézust, eltöltötte őket a vágy, hogy a barátainak is bemutassák őt; tényleg azt akarták, hogy az egész világ megismerje.

¹² ¶ Amikor a későbbi üldöztetések végül elszélesítették az apostolokat Jeruzsálemből, András átutazott Örményországon, Kisázsian és Macedónián, és miután sok ezer embert elvezetett az országba, végül elfogták és keresztre feszítették Patrae-ban, Akhájában. Két teljes napig tartott, mire ez az erős férfi meghalt a kereszten, és végig e megrendítő órák alatt hathatósan hirdette a mennyországi üdvözülés jó híreit.

2. SIMON PÉTER

¹ Simon harmincévesen csatlakozott az apostolokhoz. Már házas volt, volt három gyermeke, és Betsaidában, Kapernaum mellett élt. Bátyja, András és a feleségének anyja lakott vele. Péter és András is a Zebedeus fiúk halásztársa volt.

² A Mester már egy ideje ismerte Simont, mielőtt András a második apostolként elébe hozta volna. Amikor Jézus a Péter nevet adta Simonnak, mosolygott hozzá; ezt egyfajta becenévnek szánta. Simont minden barátja úgy ismerte, mint szeszélyes és indulatos fickót. Igaz, később Jézus új és komoly jelentéstartalommal töltötte meg e tréfas komolysággal adományozott becenevet.

³ ¶ Simon Péter ösztönember volt, derűlátó. Úgy nőtt fel, hogy mindvégig szabad utat engedett az erős érzelmeinek; folyton bajba került, mert mindegyre csak meggondolatlanul szólt. Az efféle meggondolatlanság minden barátja és társa számára is állandó baj forrását jelentette, és ez volt az oka annak, hogy számos enyhe dorgálást kapott a Mesterétől. Hogy Péter a meggondolatlan beszédei miatt nem került több bajba, annak egyetlen oka az volt, hogy már nagyon hamar megtanulta, hogy a terveit és elképzeléseit megbeszélje a fivérével, Andrással, mielőtt nyilvánosságra hozta volna azokat.

⁴ Péter gördülékeny szavú, ékesszóló és megindító beszédű ember képét mutatta. Az emberek természetes és ösztönző hatású vezetőjeként gyors észjárású, de nem elmélyült gondolkodó volt. Sokat kérdezett, többet, mint az összes többi apostol együttvéve, és bár e kérdéseinek többsége jó és a tárgyhoz tartozó volt, sok meggondolatlan és ostoba kérdést is feltett. Péter nem volt nagy elme, de igen jól ismerte az elméjét. Ezért ő a gyors döntések és a hirtelen cselekvések embereként élt. Míg a többiek azon elképedésükben, hogy Jézust meglátták a parton, beszélgetni kezdtek, Péter beugrott a vízbe és kiúszott, hogy üdvözölje a Mestert.

⁵ ¶ A Péter által leginkább csodált jézusi vonás a fenségesség gyöngédség volt. Péter sohasem unt rá Jézus türelmének a szemlélésébe. Sohasem felejtette el a tanítást a rossztevőknek való megbocsátásról, nem csak hétszer, hanem hetvenhétszer. Sokat gondolkodott a Mester megbocsátó jellemével kapcsolatos eme benyomásokról azokban a sötét órákban és gyászos napok során, melyek közvetlenül az után következtek, hogy meggondolatlanul és akaratlanul megtagadta Jézust a főpap udvarában.

⁶ ¶ Simon Péter aggasztóan ingadozott; hajlamos volt hirtelenül az egyik végletből átesni a másikba. Először nem engedte, hogy Jézus megmossa a lábát és aztán, amikor meghallotta a Mester válaszát, azt kérte, hogy mossa meg teljesen. De végeredményben Jézus tudta, hogy Péter hibája a fejében és nem a szívében van. Péter a bátorságnak és a gyávaságnak az egyik leginkább megmagyarázhatatlan keverékét alkotta, mely valaha is élt a földön. A nagy jellemerőssége a hűség, a barátság volt. Péter valóban és igazán szerette Jézust. És az odaadás e roppant erős volta ellenére oly bizonytalan és változékony volt, hogy hagyta, hogy egy szolgálólány incselkedéssel az Urának és Mesterének megtagadására rávegye. Péter ugyanakkor ellen tudott állni az üldöztetésnek és a közvetlen támadások bármilyen formájának, ellenben összeomlott és visszahőkölt a nevetésségtől. Bátor harcos volt, amikor szemből jövő támadás érte, de félelemből meghunyászkodó gyáva lett, amikor hátulról rontottak rá.

⁷ Péter volt Jézus apostolai közül az első, aki fellépett Fülöpnek a szamaritánusok közötti és Pálnak a nem-zsidók közötti munkája védelmében; Antiókiában később mégis meghátrált, amikor a zsidókkal rokonszervező gúnyolódókkal szembesült, átmenetileg elfordult a nem-zsidóktól, hogy ezzel aztán magára vonja Pál súlyos vádjait.

⁸ Ő volt az első apostol, aki őszinte vallomást tett Jézus egyesített emberi voltáról és isteniségéről, és ő volt az első — Júdást leszámítva — aki megtagadta őt. Péter nem is annyira álmódzó volt, hanem inkább nem szeretett leszállni az elragadtatás fellegeiből és a megindítóan megélt lelkesültségből a valóság közönséges és gyakorlatias világába.

⁹ Jézust követve, szó szerint és képletesen, Péter vagy a menetet vezette vagy pedig hátul kullogott — „messziről követve”. Ám ő volt a tizenkettek kimagasló tanhirdetője; többet tett, mint bárki más, Pált leszámítva, hogy felépítsék az országot és elküldjék annak hírnökeit a világ négy sarkába egyetlen nemzedék alatt.

¹⁰ Miután meggondolatlanul többször is megtagadta a Mestert, magára talált, és András rokonszenvező és megértő útmutatása mellett visszatért a halászhálókhöz, míg az apostolok arra vártak, hogy megtudják, mi fog történni a keresztre feszítés után. Amikor teljesen megbizonyosodott arról, hogy Jézus megbocsátott neki és már tudta, hogy visszafogadták őt a Mester nyájába, az ország tüzei olyan fényesen lobogtak a lelkében, hogy a sötétségben kucorgó ezrek számára erős és megmentő fényé lett.

¹¹ ¶ Miután elhagyta Jeruzsálemet és mielőtt Pálból a nem-zsidó keresztény egyházak körében a vezető szellem vált volna, Péter sokfelé utazott, meglátogatott minden egyházat Babilontól Korinthoszig. Még elment és segédkezett sok olyan templomban is, melyeket Pál állított fel. Bár Péter és Pál alkatában és neveltetésében nagyon is különbözött, sőt még az istentanukban is, egyetértően dolgoztak az egyházközségek létesítésében a későbbi éveik során.

¹² ¶ Péter kifejezési módjából és tanításából megmutatkozik valamennyi a Lukács által rögzített hitszónoklatokban és a Márk-féle evangéliumban. Élénk kifejezési módja jobban kivehető a Péter első leveleként ismert levelében; legalábbis igaz volt ez addig, amíg a levelet Pál egyik tanítványa később meg nem változtatta.

¹³ Péter azonban folyamatosan elkövette azt a hibát, hogy megpróbálta meggyőzni a zsidókat arról, hogy vég eredményben Jézus a valódi és igazi zsidó Messiás. Egészen a haláláig Simon Péter elméjében keveredtek a Jézussal, mint a zsidó Messiással, Krisztussal, mint a világ megváltójával, és az Ember Fiával, mint az Istenről, az egész emberiséget szerető Atyáról való kinyilatkoztatással kapcsolatos fogalmak.

¹⁴ ¶ Péter felesége nagyon talpraesett nő volt. Éveken át meglehetősen jól munkálkodott a női testület tagjaként, és amikor Pétert elűzték Jeruzsálemből, elkísérte őt minden útján az egyházakhoz, valamint minden hitterjesztői útján is. És azon a napon, amikor a nagy hírű férjének élete véget ért, a vadállatok elé vetették a római küzdőtérén.

¹⁵ ¶ És ez a férfi, Péter, Jézus bizalmasa, a belső kör tagja, így indult el Jeruzsálemből, hirdetvén az erős és dicsőséges országról szóló jó híreket, míg a segédkezése ki nem teljesedett; és úgy tekintett magára, mint akit nagy megtiszteltetés ért, amikor a rabul ejtői közölték, úgy kell meghalnia,

ahogy a Mestere is meghalt — kereszten. És Simon Pétert Rómában keresztre feszítették.

3. ZEBEDEUS JAKAB

¹ Jakab, Zebedeus két apostolfia közül az idősebbik, akiknek Jézus a „mennydörgés fiai” becenevet adta, harmincéves volt, amikor apostollá lett. Ekkor házasként már négy gyermeke volt, és a szülei háza közelében lakott, Kapernaum külterületén, Betszaidában. Halász volt, foglalkozását öccse, János társaságában, valamint Andrással és Simonnal együtt űzte. Jakab és fivére, János azzal az előnnyel rendelkezett, hogy a többi apostolnál régebb óta ismerte Jézust.

² ¶ Ez a talpraesett apostol alkatát illetően ellentmondásos volt; úgy tűnt, mintha ténylegesen két természete lenne, melyek mindegyikét erős érzelmek jellemezték. Különösen akkor lett indulatos, amikor a felháborodása a tetőpontjára jutott. Heves természete nyilvánvalóvá vált, amint kellőképpen felingerelték, és amikor a vihar elvonnult, mindig igazolni és mentetetni igyekezett a dühét annak leple alatt, mintha az teljes mértékben a jogos felháborodás megnyilvánulása lett volna. E rendszeres dühkitörések kivételével Jakab személyisége igen hasonlított Andráséhoz. Nem rendelkezett Andrásnak az emberi természettel kapcsolatos megítélő vagy felmérő képességével, azonban sokkal jobban szónokolt az emberek előtt. Péter után, ha Máté nem vállalta e szerepet, Jakab volt a tizenkettek legjobb nyilvános szónoka.

³ Bár Jakab semmilyen szempontból nem volt változékony hangulatú, azért tudott csendes és szűkszavú lenni az egyik napon, és nagyon beszédes és színes történeteket előadó a másikon. Jézussal rendszerint kötetlenül beszélgetett, ám a tizenkettek között alkalmanként napokig is ő volt a hallgatag ember. Az egyetlen nagy gyengesége az időszakosan megjelenő, megmagyarázhatatlan hallgatása volt.

⁴ Jakab személyiségének kiváló vonása azon képessége volt, hogy a problémát minden oldaláról tudta szemlélni. Mind a tizenkettejük közül ő jutott a legközelebb ahhoz, hogy megértse Jézus tanításának valódi lényegét és jelentőségét. Először ő is nehezen fogta fel a Mester tanítását, de mire a felkészülés végére értek, Jakab magas szintű fogalmat alkotott a jézusi üzenetről. Jakab képes volt a legkülönbözőbb emberi természeteket megérteni; jól kijött a sokoldalú Andrással, a heves Péterrel és zárkózott fivérével, Jánossal.

⁵ Bár Jakab és János együttműködésében voltak sajátos problémák, azért ösztönző dolog volt látni, hogy milyen jól kijönnek egymással. Ez nem sikerült nekik olyan jól, mint Andrásnak és Péternek, de sokkal jobban boldogultak, mint ahogy az két fivér esetében várható lenne, különösen ilyen csökönyös és eltökélt testvérek esetében. De bármilyen furcsának tűnik is, e két Zebedeus fiú sokkal türelmesebb volt egymással, mint az idegenekkel. Nagyon ragaszkodtak egymáshoz; mindig is egymás boldog pajtásai voltak. E „mennydörgés fiai” voltak azok, akik tüzet

akartak kérni a mennyből, hogy elpusztítsa a szamaritánusokat, akik vélelmezésük szerint tiszteletlenséget mutattak a Mesterükkel szemben. Ám Jakab nagyon korai halála erősen megváltoztatta János öccsének heves jellemét.

⁶ ¶ Jézus ama jellemvonása, melyet Jakab a legjobban csodált, az a Mester rokonszenvező gyöngédsége volt. Nagyon megfogta őt Jézusnak a kis és a nagy emberek, a gazdagok és a szegények iránti megértő érdeklődése.

⁷ ¶ Zebedeus Jakab kiegyensúlyozott gondolkodó és tervező volt. Az apostoli csoportból András és ő viselkedett a leginkább megfontolt egyedként. Élénk viselkedésű volt, de sohasem sietett. Kiváló ellensúlyát képezte Péternek.

⁸ Szerény volt és nem magát megjátszó, a napi szolgálatot ellátó, igénytelen munkás, aki nem törekedett külön elismerésre, amikor végre megértett valamit az ország valódi jelentéséből. És még a Jakab és János anyjáról szóló történetben is, aki azt kérte, hogy a fiai Jézus jobb és bal oldalán kapjanak helyet, emlékezni kell arra, hogy az anya volt az, aki ezt kérte. És amikor észlelték, hogy készen állnak ilyen felelőségek vállalására, látni kell, hogy tudatában voltak annak a veszélynek, mely a Mesternek a római hatalom elleni feltételezett lázadásával járt, és hogy maguk is hajlandók voltak megfizetni ezt az árat. Amikor Jézus megkérdezte, hogy készek-e kiinni a poharat, azt válaszolták, hogy készek. És ami Jakabot illeti, ez szó szerint igaz is volt — kiitta a poharat a Mesterrel, minthogy ő volt az apostolok közül az első, aki vértanúságot szenvedett, mert korán meghalt Heródes Agrippa kardjától. Így Jakab lett a tizenkettek közül az első, aki életét áldozta az ország új hadszínterén. Heródes Agrippa minden apostolnál Jakabtól félt a legjobban. Valóban gyakran volt csendes és hallgatag, de bátor és elszánt volt, amikor a meggyőződését megnyilatkozásra bírták és próbára tették.

⁹ ¶ Jakab a teljességig megélte az életét, és amikor eljött a vég, olyan kegyesen viselkedett és olyan lelkiert mutatott, hogy még a vádló besúgója is, aki jelen volt a tárgyalásán és a kivégzésén, olyannyira megindult, hogy elfutott Jakab halálának helyszínéről, hogy maga is Jézus tanítványaihoz csatlakozzon.

4. ZEBEDEUS JÁNOS

¹ Apostollá válásakor János huszonnégy éves volt és ő volt a tizenkettek közül a legifjabb. Nőtlen volt és a szüleivel élt Betszaidában; halászott és Jakab fivérével, valamint Andrással és Péterrel együtt dolgozott. Apostollá válását megelőzően és azt követően János tevékenykedett Jézus személyes közvetítőjeként a Mester családjával kapcsolatos ügyekben, és vállalta is tovább e felelőséget mindaddig, amíg Mária, Jézus anyja élt.

² Léven, hogy János volt a tizenkettő közül a legfiatalabb és mivel oly szoros kapcsolatban állt Jézussal a családi ügyek terén, igen kedves volt ő a Mester előtt, de az igazán nem mondható, hogy ő volt „a tanítvány, akit Jézus kedvelt”. Nemigen tudnátok elképzelni egy olyan nemes szívű

személyiségről, mint Jézus, hogy a kivételezés bűnébe eszen, hogy az egyik apostolát jobban szeretné, mint a többi. Az a tény, hogy János a három, Jézust személyesen segítő apostol egyike volt, tovább színezte e téves elképzelést, nem is beszélve arról, hogy János, Jakab fivérével együtt a többiekénél régebről ismerte Jézust.

³ ¶ Péter, Jakab és János lett kijelölve Jézus személyes segítőjéül nem sokkal azt követően, hogy apostolokká lettek. Röviddel a tizenkettek kiválasztása után és akkoriban, amikor Jézus András jelölte a csoport vezetőjének, azt mondta neki: „És most azt kívánom, hogy jelöld ki két vagy három társadat, akik velem lesznek és mellettem maradnak, hogy segítsenek és a napi szükségleteimről gondoskodjanak.” És András úgy tartotta a legjobbnak, ha e különleges feladatra a következő háromként kiválasztott apostolt jelöli ki. Szerette volna, ha maga is önként jelentkezhet ezen áldott szolgálatra, de a Mester már megbízást adott neki; így nyomban arra utasította Pétert, Jakabot és Jánost, hogy legyenek Jézus mellett.

⁴ ¶ Zebedeus Jánosnak számos szeretetre méltó jellemvonása volt, viszont az egyetlen, nem ilyen szeretetre méltó vonása a túlzott, bár rendszerint jól titkolt önteltsége volt. A Jézussal való hosszas együttléte sok és nagy változást okozott a jellemében. E gögje erősen mérséklődött, azonban ahogy megöregedett és többé-kevésbé gyerekesé vált, ez az önérzete bizonyos fokig visszatért, így aztán amikor Nátánt annak az Evangéliumnak a megírására utasította, mely ma az ő nevét viseli, az agg apostol nem habozott többször is úgy utalni önmagára, mint a „tanítványra, akit Jézus kedvelt”. Annak a ténynek a tükrében, hogy János minden más földi halandónál közelebb került ahhoz, hogy Jézus pajtása legyen, hogy ő volt oly sok dologban az ő választott, személyes képviselője, nem meglepő, hogy eljutott odáig, hogy úgy tekintsen magára, mint a „tanítványra, akit Jézus kedvelt”, hiszen mindennél biztosabban tudta, hogy ő volt az a tanítvány, akiben Jézus oly gyakran megbízott.

⁵ János jellemének legerősebb vonása a megbízhatósága; élelmes volt és bátor, hűséges és odaadó. A legnagyobb gyengeségének e jellegzetes önhittsége tekinthető. Ő volt az apja családjának legifjabb tagja és a legfiatalabb az apostoli csoportban is. Talán egy kicsit el is volt kényeztetve; talán egy kissé túlságosan is a kedvében jártak. De a későbbi évek Jánosa már igen másféle személyiség képét mutat, mint az az önimádó és öntörvényű fiatalember, aki huszonnégy éves korában Jézus apostolainak soraiba lépett.

⁶ ¶ Jézus azon jellemvonásai, melyeket János a legjobban értékelt, a Mester szeretete és önzetlensége volt; e jegyek olyan hatást gyakoroltak rá, hogy a későbbi egész életét a szeretet és a testvéri odaadás uralta. Szeretetről beszélt és szeretetről írt. A „mennydörgés fiából” a „szeretet apostola” lett; és Efezusban, amikor a koros egyháznagy már nem tudott felállni a szószékre és onnan szólni, hanem székben kellett őt a templomba vinni, akkor, ha az istentisztelet végén felkérték, hogy mondjon néhány szót

a híveknek, éveken át csak ennyit mondott, „Gyermekeim, szeressétek egymást!”

⁷ ¶ János keveset beszélő ember volt, kivéve, amikor elöntötte az indulat. Sokat gondolkodott, de keveset beszélt. Ahogy öregedett, az indulatait jobban fékezte, jobban uralta, de sohasem győzte le a beszédétől való idegenkedését; sohasem kerekedett e hallgatagsága fölébe. Viszont rendelkezett a figyelemre méltó és alkotó képzelőerő adományával.

⁸ ¶ Volt Jánosnak egy másik oldala, melynek meglétét egy ilyen csendes és befelé szemlélődő emberben nemigen várni. Némileg vakbuzgó és szertelenül türelmetlen volt. E tekintetben ő és Jakab igen hasonló volt — mindketten azt akarták, hogy tűz hulljon a mennyből a tiszteletlen samaritanusok fejére. Amikor János találkozott néhány idegennel, akik Jézus nevében tanítottak, nyomban eltiltotta őket ettől. De nem ő volt az egyetlen a tizenkettek közül, akit ez a fajta önérzet és felsőbbrendűségi tudat megfertőzött.

⁹ János életét felettébb befolyásolta annak látványa, ahogy Jézus otthon nélkül él, mivel tudta, hogy milyen hűségesen gondoskodik az anyjáról és a családjáról. János azért is rokonszenvezett nagyon Jézussal, mert a családja őt sem értette meg, és tudta, hogy Jézus mellől fokozatosan elpártol a család. Ez az egész helyzet azzal együtt, hogy Jézus mindig alávetette a legkisebb vágyát is a mennyei Atya akaratának és a feltétlen kötelességet jelentő napi életének, olyan mély hatást gyakorolt Jánosra, hogy az szembetűnő és állandó változást okozott a jellemében, olyan változásokat, melyek a későbbi egész élete során megnyilvánultak.

¹⁰ János olyan higgadt és vakmerő bátorsággal rendelkezett, melyet kevés más apostol tudhatott a magáénak. Ő volt az az apostol, aki végig követte Jézust az éjszakai tartóztatása alkalmával és volt mersze elkísérni a Mestert a halál torkáig. Egészen az utolsó földi óráig a közelben tartózkodott és kéznél volt és hűségesen eleget tett a kötelességének Jézus anyját illetően, és kész volt esetleges további feladatokat vállalni a Mester halandói létének utolsó pillanataiban is. Egy dolog biztos, mégpedig János tökéletes megbízhatósága. János rendszerint Jézus jobbán ült, amikor a tizenkettek érkeztek. Ő volt a tizenkettek közül az első, aki igazán és teljesen hitt a feltámadásban, és ő volt az első, aki felismerte a Mestert, amikor az a feltámadását követően szembejött velük a parton.

¹¹ Zebedeus e fia igen közeli munkakapcsolatba került Péterrel a keresztény mozgalom feladataiban, mert ő lett a jeruzsálemi egyház egyik fő támogatója. Ő volt Péter nélkülözhetetlen támogatója pünkösöd napján.

¹² Jakab vértanúhalála után néhány évvel János elvette a fivére özvegyét. Az életének utolsó húsz éve alatt egy kedves leányunoka gondoskodott róla.

¹³ János több alkalommal is börtönbe került és egy négyéves időtartamra száműzték Patmosz szigetére, amíg egy másik császár nem jutott hatalomra Rómában. Ha János nem lett volna olyan meggondolt és okos, akkor minden bizonnyal kivégezték volna, mint ahogy a szókimondóbb

fivérét, Jakabot. Az évek múlásával János, az Úr fivérével, Jakabbal együtt elsajátította a bölcs kiegyezés módszerét, amikor a polgári bíróságok elé kerültek. Megtanulták, hogy egy „szelíd válasz elvezeti a haragot”. Megtanulták azt is, hogy az egyházat „az emberiség társadalmi szolgálatának szentelt szellemi testvériségként” mutassák be, semmint „a mennyországként”. Szeretetteljes szolgálatot tanítottak, mintsem uralkodási hatalmat — királyságot és királyt.

¹⁴ A patmoszi átmeneti száműzetése alatt János megírta a Kinyilatkoztatás könyvét, mely ma erősen megrövidített és eltorzított formában áll a rendelkezésekre. E Kinyilatkoztatás könyve egy nagy kinyilatkoztatás megmaradt darabjait tartalmazza, melynek nagyobb részei elvesztek, s amelynek más részeit eltávolították azt követően, hogy János megírta azokat. Csak töredékes és meghamisított formában maradt fenn.

¹⁵ János sokat utazott, szüntelenül dolgozott, és miután az ázsiai egyházak vezető főpapja lett, Efezusban telepedett le. Efezusban, kilencvenkilenc éves korában utasította társát, Nátánt, hogy írja meg az úgynevezett „János szerint való evangéliumot”. Mind a tizenkét apostol közül Zebedeus Jánosból lett a legkiválóbb hittudós. Kr.u. 103-ban, százegy éves korában halt természetes halált Efezusban.

5. KÍVÁNCSI FÜLÖP

¹ Fülöp volt az ötödikként választott apostol, aki akkor kapta a meghívást, amikor Jézus és az első négy apostol János Jordán menti táborhelyétől tartott a galileai Kánába. Lévén, hogy Betsaidában élt, Fülöp már egy ideje ismerte Jézust, de addig a napig nem tűnt fel neki, hogy Jézus valóban nagy ember, amíg a Jordán-völgyben azt nem hallotta tőle, „Kövess engem”. Fülöpöt befolyásolta némiképp az a tény is, hogy András, Péter, Jakab és János már elfogadta Jézust a Megszabadítóként.

² Fülöp huszonhét éves volt, amikor csatlakozott az apostolokhoz; nem sokkal ezt megelőzően házasodott meg, de ekkor még nem voltak gyermekei. Az apostolok által adott beceneve a „kíváncsiságára” utalt. Fülöp mindig azt akarta, hogy mutassák meg neki a dolgokat. Úgy tűnt, hogy sohasem lát a problémák mélyére. Nem volt szükségképpen nehézkes észjárású, de hiányzott belőle a képzelőerő. A képzelőerő hiányából eredt az ő nagy jellemgyengesége. A hétköznapi életben élő és gyakorlatias egyéniség volt.

³ ¶ Amikor az apostolok a szolgálatot megszervezték, Fülöp lett a gondnok; neki kellett gondoskodnia arról, hogy mindenkor legyen ételmük. És ő jó gondnok volt. A legerősebb jellemvonása a módszeres alaposság; egyszerre volt mennyiségelvű és módszeres.

⁴ Fülöp hétagú családból származott, amely három fiúgyermeket és négy leánygyermeket foglalt magába. Ő volt a második legidősebb, és a feltámadást követően megkeresztelte az egész családját az országba való belépés érdekében. Fülöp rokonai halásznépek voltak. Az apja ügyes, a

dolgokba mélyen belegondoló ember volt, az anyja azonban középszerű családból származott. Fülöptől nem lehetett nagy dolgokat várni, viszont a kis dolgokat kiválóan tudta véghez vinni, azokat jól és elfogadhatóan teljesítette. Négy év alatt csak néhány alkalommal fordult elő, hogy nem tudott élelmet előteremteni mindnyájuk számára. Még az általuk élt életet kísérő számos szükséghelyzeti igény sem gyakran érte őt felkészületlenül. Az apostoli család élelmezési részlegét okosan és eredményesen vezette.

⁵ Fülöp erős oldala a módszeres megbízhatósága volt; alkati gyengéje pedig a képzelőerő teljes hiánya, annak a képességnek a hiánya, hogy a kettőhöz kettőt adva megkapja a négyet. Az elvont dolgokban mennyiségelvű volt, a képzelőerő terén viszont nem volt alkotóképes. Csaknem teljesen hiányzott belőle egy bizonyosfajta képzelőerő. Ő volt a jellegzetes hétköznapi és átlagos ember. Igen sok ilyen férfi és nő volt abban a tömegben, amely eljött meghallgatni Jézus tanítását és beszédét, és erős vigaszt mérítettek annak látványából, hogy egy olyasvalaki, mint bármelyikük, felemelkedett a Mester tanácsaiban való részvétel tiszteletreméltó rangjára; bátorságot nyertek abból a tényből, hogy valaki, aki olyan, mint ők, már magas helyet talált az ország ügyeiben. És Jézus sokat tanult arról, hogy némely emberi elme miként működik, amint türelmesen figyelt Fülöp ostoba kérdéseire és oly sok alkalommal tett eleget a gondnok ama kérésének, hogy a dolgokat „mutassa meg neki”.

⁶ Jézus egyetlen, Fülöp által folyamatosan csodált vonása a Mester kimeríthetetlen bőkezűsége volt. Fülöp soha nem tudott Jézusban olyasmit találni, ami kicsinyes, fukar vagy zsupori lett volna, és Fülöp imádta ezt a mindig meglévő és kifogyhatatlan nagylelkűséget.

⁷ ¶ Kevés dolog volt Fülöp személyiségében, ami mély hatást keltett volna. Gyakran emlegették úgy, mint „Fülöp Betszaidából, abból a városból, ahol András és Péter él”. Csaknem teljesen hiányzott belőle az éleslátás; nem volt képes felfogni az adott helyzetben rejlő megindító lehetőségeket. Nem volt borúlátó; egyszerűen hétköznapi volt. Nagyon hiányzott belőle a szellemi rálátás is. Nem habozott félbeszakítani Jézust a Mester egyik legmélyebb tartalmú beszédében, hogy egy nyilvánvalóan ostoba kérdést feltegyen. De Jézus sohasem fedtte meg az ilyen meggondolatlanságért; türelmes volt vele és figyelembe vette azt, hogy nem képes felfogni a tanítás mélyebb értelmét. Jézus jól tudta, hogy ha egyszer is megdorgálja Fülöpöt, amiért ilyen bosszantó kérdéseket tesz fel, akkor nemcsak sebet üt ezen az őszinte lelken, hanem e szidás olyan mélyen megsértené Fülöpöt, hogy soha többé nem merne őszintén kérdezni. Jézus tudta, hogy a térbeli világain számtalan milliárdnyi, hasonlóan lassú felfogású halandó van, és bátorítani akarta őket, hogy mind számítsanak rá és mindig bátran keressék meg őt a kérdéseikkel és a problémáikkal. Végeredményben Jézust valóban jobban érdekelték Fülöp buta kérdései, mint a beszéd, amelyet éppen mondott. Jézust rendkívül érdekelték az *emberek*, mindenféle ember.

⁸ Az apostoli gondnok nem volt jó szónok, de nagyon

meggyőző és sikeres személyes munkát tudott végezni. Nem bátortalanodott el egykönnyen; fáradhatatlan és kitartó volt minden dologban, amit elvállalt. Rendelkezett azzal a nagy és ritka képességgel, hogy azt mondja, „Gyere”. Amikor az első megtérítettje, Nátániel vitatkozni akart Jézus és Názáret érdemeiről és érdemtelenségeiről, Fülöp hatásos válasza az volt, hogy „Gyere és nézd meg”. Nem volt ő olyan merev tanhirdető, aki arra buzdította a hallgatóságot, hogy „Menjete” — tegyétek ezt, tegyétek azt. Minden helyzetet úgy vett, ahogyan az a „Gyere” — „gyere velem; mutatom az utat” munkájában jelentkezett. És mindig ez az eredményes eljárás a tanítás minden formájában és szakaszában. Még a szülők is megtanulhatják Fülöptől annak helyesebb módját, hogy *ne* „Ezt csinál és azt csinál”, hanem inkább, hogy „Gyere velünk, majd megmutatjuk neked és megosztjuk veled a jobb utat”.

⁹ Fülöpnek az új helyzetekhez való alkalmazkodási képessége jól megmutatkozott, amikor a görögök eljöttek hozzá Jeruzsálembé, s azt mondták: „Uram, látni kívánjuk Jézust”. Fülöp minden zsidónak, aki ilyen kérdést tesz fel, azt mondta volna, „Gyertek”. De ezek idegenek voltak, és Fülöp nem tudott felidézni semmilyen utasítást a felette-seitől ilyen esetre; így egyedül arra tudott gondolni, hogy megkérdezze a főnököt, András, és aztán együtt kísérték a tudakozódó görögöket Jézushoz. Hasonlóképpen, amikor Szamariába ment hirdetni a tant és hívőket keresztesíteni, ahogy a Mestere meghagyta neki, tartózkodott attól, hogy a kezét a megtértekre helyezze annak jeléül, hogy befogadták az Igazság Szellemét. Ezt Péter és János tette meg, akik röviddel ezt követően jöttek el Jeruzsálemből, hogy a tevékenységét az anyaegyház részéről megsemmisítsék.

¹⁰ Fülöp átesett a Mester halálával járó megpróbáltatások időszakán, részt vett a tizenkettek újjászervezésében, és ő volt az első, aki elindult, hogy lelkeket nyerjen meg az országnak a közvetlen zsidó körökön kívülről, s aki a munkájában a legnagyobb sikereket a szamaritanusok körében és az evangélium érdekében kifejtett minden későbbi tevékenységében aratta.

¹¹ ¶ Fülöp felesége, aki a női testület eredményes tagja volt, tevékeny szerepet vállalt a férje mellett az evangéliumi munkában azt követően, hogy elmenekültek a jeruzsálemi üldöztetés elől. A felesége félelmet nem ismerő nő volt. Ott állt Fülöp keresztjének tövében, bátorítva őt, hogy még a gyilkosainak is hirdesse a jó híreket, és amikor elfogyott Fülöp ereje, ő kezdte el felidézni a Jézusban való hit révén elérhető üdvözlés történetét és csak akkor hagyta abba, amikor a feldühödött zsidók rárontottak és halálra követték. A legidősebb lányuk, Lea folytatta a munkájukat, később ő lett Hierápolis híres látnoknője.

¹² ¶ Fülöp, a tizenkettek egykori gondnoka, nagy ember volt az országban, ott nyert meg lelkeket, ahol csak akart; és végül keresztre feszítették a hitéért Hierápolisban és ott is temették el.

6. ÖSZINTE NÁTÁNIEL

¹ Nátánielt, a Mester által személyesen kiválasztott apostolok közül a hatodikat és egyben az utolsót, a barátja, Fülöp vitte Jézus elé. A férfi több üzleti vállalkozásban társult már Fülöppel és éppen útban voltak, hogy megnézzék Keresztelő Jánost, amikor találkoztak Jézussal.

² Nátániel huszonöt éves korában csatlakozott az apostolokhoz, és ő volt a második legfiatalabb a csoportban. Egy héttagú család legifjabb tagja volt, nőtlen, és egyben az idős és beteg szüleinek is egyetlen támasza, akikkel Kánában élt; a fivérei és nővére vagy házások voltak vagy már meghaltak, és egyikük sem élt ott. Nátániel és Karióti Júdás tekinthető a két legtanultabbnak a tizenkettek között. Nátániel épp azon gondolkodott, hogy felcsap kereskedőnek.

³ ¶ Jézus maga nem adott becenevet Nátánielnek, de a tizenkettek rövidesen az őszinteségére, a nyíltságára utaló kifejezésekkel kezdték illetni. Ő „gáncstalan” volt. És ez jelentette az ő nagy erényét; őszinte volt és nyílt. A jellemének gyengesége a büszkeségéből eredt; nagyon büszke volt a családjára, a városára, a jó hírére és a nemzetére, mely mind dicséretes, ha nem viszik túlzásba. Nátániel azonban a személyes előítéleteiben hajlamos volt a szélsőségekre. Könnyen előre megítélt embereket a személyes véleménye alapján. Nem habozott feltenni a kérdést, mielőtt még találkozott volna Jézussal, „Jöhet valami jó Názáretből?” De Nátániel nem tartozott az önfejűek közé, még ha büszke volt is. Gyorsan változtatott a magatartásán, amint Jézus szemébe nézett.

⁴ Sok szempontból Nátániel tekinthető a tizenkettek különöc lángelméjének. Ő volt az apostoli bölcselő és álmodozó, mégpedig igen gyakorlatias álmodozó. A mély bölcsélet időszakai és a ritka és felszabadult jókedv időszakai váltakozva jelentkeztek nála; amikor a kellő hangulat hatalmába kerítette, valószínűleg ő volt a legjobb mesélő a tizenkettek között. Jézus nagyon szerette hallgatni Nátániel beszédét mind a komoly, mind a könnyed kérdésekről. Nátániel fokozatosan egyre komolyabban vette Jézust és az országot, de önmagát sohasem vette komolyan.

⁵ Az apostolok mind szerették és tisztelték Nátánielt, és ő is ragyogóan kijött velük, kivéve Karióti Júdást. Júdás nem hitt abban, hogy Nátániel elég komolyan veszi az apostolságot és egyszer vakmerően oda is ment titokban Jézushoz és panaszkodott rá. Jézus azt mondta: „Júdás, vigyázz, hová tévedsz; ne tulajdoníts a kelleténél nagyobb jelentőséget a hivatalodnak. Ki az, aki közülünk hivatott lenne megítélni a testvérét? Nem az az Atya akarata, hogy a gyermekei az életnek csak a komoly dolgaiban osztozzanak. Hadd mondjam el még egyszer: Azért jöttem, hogy a hűsvér testbeli testvéreim még teljesebb örömben, boldogságban és életben részesüljenek. Menj hát, Júdás, és végezd jól, ami feladatot kaptál, de hagyd Nátánielt, a testvéredet, hogy beszámoljon magáról az Istennek”. És ennek élménye a sok hasonló élménnyel együtt sokáig megmaradt Karióti Júdás önámító szívében.

⁶ Sokszor, amikor Jézus a hegyen volt Péterrel, Jakabbal és Jánossal, és a dolgok az apostolok között feszültté és kuszává váltak, amikor még András sem igen tudta, hogy mit mondjon a vigasztalhatatlan testvéreinek, akkor Nátániel egy kis bölcselettel vagy egy csipetnyi humorral oldotta a feszültséget; és jó humorral tette ezt.

⁷ Nátániel feladata az volt, hogy gondoskodjon a tizenkettek családjairól. Gyakran volt távol az apostoli tanácsoktól, mert amikor értesült arról, hogy betegség vagy bármilyen, a megszokottól eltérő dolog történt a felelősségi körébe tartozóknál, késelem nélkül elment ahhoz a házhoz. A tizenkettek nyugodtak voltak annak tudatában, hogy a családjuk jóléte jó kezekben van Nátánielnél.

⁸ ¶ Nátániel Jézust leginkább a türelme miatt tisztelte. Sohasem unta meg szemlélni az Ember Fiának megértését és nemes rokonszenvét.

⁹ ¶ Nátániel apja (Bertalan) röviddel pünkösd után halt meg, s az után az apostol elment Mezopotámiába és Indiába, hogy hirdesse az országról szóló jó híreket és megkeresztelje a híveket. A testvérei sohasem tudták meg, hogy mi lett az egykori bölcselőből, költőből és tréfacsinálóból. De ő is nagy ember volt az országban és sokat tett a Mester tanításainak elterjesztése érdekében, még ha nem is vett részt a későbbi keresztény egyház megszervezésében. Nátániel Indiában halt meg.

7. LÉVI MÁTÉ

¹ Mátét, a hetedik apostolt András választotta. Máté egy adószedő vagy publikánus családból származott, de ő maga vámszedő volt Kapernaumban, ahol élt. Harmincegy évesen nős volt és négy gyermeket nevelt. Mérsékelt gazdag emberként az apostoli testületben az egyetlen, akinek volt valamilyen vagyona. Jó üzletember és társaságkedvelő ember volt, és rendelkezett azzal a képességgel, hogy barátokat szerezzen és sokféle emberrel is jól ki tudjon jönni.

² ¶ András Mátét az apostolok pénzügyi képviselőjének jelölte. Ha úgy vesszük, ő volt az apostoli szervezet pénzügyi meghatalmazottja és nyilvános szóvivője. Képes volt jól megítélni az emberi természetet és igen eredményes hittedesítő volt. Az ő személyiségét nehéz bemutatni, azonban nagyon komoly tanítvány volt és egyre jobban hitt Jézus küldetésében és az ország bizonyosságában. Jézus sohasem adott Lévinek becenevet, a társai viszont általában úgy utaltak rá, mint a „pénzsedőre”.

³ Lévi erőssége az ügy iránti teljes odaadás volt. Az, hogy őt, a vámost Jézus és az apostolok elfogadták, ez volt az oka a korábbi adószedő részéről megmutatkozó, mindent elsöprő hálának. De azért kellett némi idő, mire a többi apostol, különösen Zélóta Simon és Karióti Júdás megbékélt a publikánus jelenlétével. Máté gyengesége a rövidlátó és anyagias életszemlélet volt. De mindeme dolgokban nagy előrelépést mutatott a hónapok során. Neki természetesen számos, igen becses oktatásról hiányoznia kellett, mert az ő feladata volt a pénztárak feltöltése.

⁴ Máté a Mester megbocsátó hozzáállását értékelte a legjobban. Állandóan azt ismételte, hogy az Isten megtalálásának dolgában egyedül hitre van szükség. Mindig is úgy szeretett beszélni az országról, mint „az Isten megtalálásának eme dolgáról”.

⁵ ¶ Bár Máténak volt múltja, kiváló bizonyítványt állított ki magáról, és az idő múlásával a társai büszkékké lettek a vámos teljesítményére. Ő azon apostolok egyike volt, aki sokat jegyzetelt Jézus mondásait, és e jegyzetek képezték a Jézus mondásairól és cselekedeteiről készített Izador-féle beszámoló alapját, mely a Máté szerint való evangéliumként vált ismertté.

⁶ Máténak, a kapernaumi üzletembernek és vámszedőnek a nagyszerű és hasznos élete jelentette a legjobb eszköz ahhoz, hogy ezer és egy más üzletembert, tisztviselőt és államférfit vezéreljen a későbbi korszakokban, és ahhoz is, hogy meghallják a Mester megnyerő hangját, „Kövess engem”. Máté valóban ravasz róka volt, viszont módfelett hűséges volt Jézushoz és rendkívüli mértékben elkötelezte magát amellett, hogy biztosítsa, hogy a jövő országának hírnökei megfelelő anyagi ellátásban részesüljenek.

⁷ Máténak a tizenkettek közötti jelenléte volt az eszköze annak, hogy az ország kapuit szélesre tárva tartsák ama csüggedt és kiközösített lelkek előtt, akik úgy tekintettek magukra, mint akik már régóta a vallási vigasz körén kívül ragadtak. A kivetett és kétségbeesett férfiak és nők csapatostul jöttek el Jézust meghallgatni, és ő sohasem fordult el tőlük.

⁸ ¶ Máté önkéntes felajánlásokat kapott a hívő tanítványoktól és a tanításokban közvetlenül a Mestertől részesülő hallgatóktól, de nyíltan sohasem kért adományokat a sokaságtól. Az egész pénzügyi tevékenységét csendes és személyes formában végezte és a pénz legnagyobb részét az érintett hívek anyagilag tehetősebb osztályától gyűjtötte. Gyakorlatilag az egész szerény vagyonát a Mesternek és az apostolainak adta, ám ők e nagylelkű cselekedetről sohasem szereztek tudomást, kivéve Jézust, akinek minderről tudomása volt. Máté vonakodott nyíltan is hozzájárulni az apostoli vagyonhoz, mert attól félt, hogy Jézus és a társai tisztességtelen pénznek tekintenék azt; így aztán sokat adott más hívők nevében. Az első hónapok alatt, amikor Máté tudta, hogy a jelenléte a körükben többé-kevésbé próbaidő, erős kísértést érzett, hogy tudassa velük, hogy gyakran az ő pénze juttatja hozzá őket a napi kenyerekhez, de nem engedett a kísértésnek. Érzékelvén a vámosokkal szemben a részükről megnyilvánuló utálatot, Lévi a képükbe akarta vágni a nagylelkűségét, de mindig erőt vett magán és hallgatott.

⁹ Amikor a heti pénzmennyiség a becsült igényekhez képest kevésnek bizonyult, Lévinek gyakorta erősen a saját maga erőforrásaira kellett támaszkodnia. És néha akkor is, amikor Jézus tanítása nagyon felkeltette az érdeklődését, akkor is ott maradt és hallgatta, még ha tudta is, hogy neki személyesen kell majd helyt állnia azért, mert nem gyűjtötte össze a szükséges mennyiségű pénzt. De Lévi milyen

erősen akarta, hogy Jézus megtudja, hogy a pénz nagy része az ő zsebéből származik! Nemigen tudta, hogy a Mesternek minderről tudomása van. Az apostolok mind úgy haltak meg, hogy nem tudták, hogy Máté mily nagy mértékben volt az ő jótevőjük, hogy amikor az üldöztetések elkezdődését követően elindult az országról szóló evangélium terjesztésére, már gyakorlatilag nincstelen volt.

¹⁰ ¶ Amikor ezek az üldöztetések a híveket Jeruzsálem elhagyására kényszerítették, Máté észak felé utazott, hirdetve az országról szóló evangéliumot és keresztelve a híveket. Így tűnt el a korábbi apostoli társai elől, de a munkát folytatta, hirdette a tant és keresztelt Szíriában, Kappadóciában, Galáciában, Bitiniában és Thrákiában. És Thrákiában, Lizimákiában történt, hogy bizonyos nem hívő zsidók, szövetkezve a római katonákkal, a halálát okozták. S ez a rangját visszanyert vámos győzedelmesen halt meg egy olyan üdvözülés hitében, melyet oly biztosan megismert a Mesternek a nem sokkal korábbi földi ittléte során közreadott tanításaiból.

8. DIDIMUSZ TAMÁS

¹ Tamás volt a nyolcadik apostol, és őt Fülöp választotta. Később a „kétkedő Tamás” néven vált ismertté, de apostoltársai nem is annyira megrögzött kétkedőként tekintettek rá. Igaz, hogy józan, kétkedő fajta elméje volt, de rendelkezett egyfajta bátor állhatatossággal, mely miatt azok, akik közéről is ismerték, nem tekinthettek rá úgy, mint haszontalan szkeptikusra.

² Amikor Tamás csatlakozott az apostolokhoz, huszonkilenc éves volt, házas, és volt négy gyermeke. Előzőleg ács és kőműves volt, de később halász lett belőle és Tariceában lakott, mely település a Jordán nyugati partján terült el, ott, ahol a folyó a Galileai-tóból kiömlik, és ahol úgy tekintettek órá, mint a kis falu vezető polgárára. Kevés oktatásban részesült, azonban éles, következtető elmével rendelkezett és kiváló szülőktől származott, akik Tibériában éltek. A tizenkettek közül egyedül Tamásnak volt igazán elemző elméje; ő volt az apostoli csoport igazi tudósa.

³ Tamás családi életének kezdete szerencsétlenül alakult; a szülei nem voltak teljesen boldogok a házaséletben, és ez tükröződött Tamás felnőttkori tapasztalataiban is. Felnőve igen kellemetlen és házsártos jellem lett. Még a felesége is örült, hogy az apostolok között tudhatja; megkönnyebbült annak tudatában, hogy a balhitű férje az idő nagy részében távol lesz otthonról. Tamásban volt egy kevés gyanakvás is, amely miatt igen nehezen lehetett békésen kijönni vele. Pétert eleinte nagyon dühítette Tamás, panaszkodott is a fivérének, Andrásnak, hogy Tamás „hitvány, undok és mindig gyanakvó”. De minél jobban megismerték Tamást, annál jobban megkedvelték. Rájöttek, hogy roppant becsületes és rendületlenül hűséges. Tökéletesen őszinte és megkérdőjelezhetetlenül igazmondó volt, viszont született gáncsoskodó volt és felnőve igazi vészhiRNÖK lett belőle. Elemző elméjét a gyanakvás átka sújtotta. Éppen az embertársaiba vetett hitét kezdte gyors ütemben elveszíteni, amikor csatlakozott a tizenkettekhez és így

kapcsolatba került Jézus nemes jellemével is. A Mesterrel való kapcsolata egyből elkezdte átalakítani Tamás egész természetét és nagy változásokat indított el az embertársaihoz való hozzáállásában is.

⁴ Tamás nagy erőssége a ragyogó elemző elméje volt, melyhez rendíthetetlen bátorság társult — mihelyt eldöntött valamit. A nagy gyengesége a gyanakvó kétkedése volt, melyet sohasem tudott teljesen levetközni a hűsvér testbeli egész élete alatt.

⁵ A tizenkettek szervezetében Tamás azt a feladatot kapta, hogy szervezze meg és vezesse az úti programot, és ő ügyes igazgatója volt az apostoli testület munkájának és mozgásának. Jó intéző volt, kiváló üzletember, de hátráltatta őt a sokféle hangulata; az egyik napon ilyen ember volt, a másikon meg olyan. Az apostolokhoz való csatlakozás idején hajlott a mélabús merengésre, de a Jézussal és az apostolokkal való kapcsolatfelvétel nagyobbbrészt kigyógyította ebből a kóros önvizsgálatból.

⁶ Jézus nagyon kedvelte Tamást és sokszor és hosszasan négy szemközti is elbeszélgetett vele. Az ő jelenléte az apostoli körben erős vigaszt jelentett minden őszinte kétkedőnek és sok összezavarodott elmét arra bátorított, hogy lépjen be az országba, még ha nem is tudták felfogni a jézusi tanítások minden szellemi és bölcséleti szakaszát. Tamás tagsága a tizenkettek között annak állandó hirdetése volt, hogy Jézus még az őszinte kétkedőket is szereti.

⁷ ¶ A többi apostol Jézust a teljes személyiségének valamilyen különleges vagy kiváló vonása miatt tisztelte, Tamás viszont a rendkívül kiegyensúlyozott jelleme miatt tisztelte a Mestert. Tamás egyre inkább csodálta és tisztelte azt, aki oly szeretetteljesen irgalmas és mégis oly hajlíthatatlanul igaz és tisztességes; oly szilárd, de sohasem konok; oly nyugodt, de sohasem közömbös; oly segítőkész és oly rokonszenvező, de sohasem tolakodó vagy akarnok; oly erős, ugyanakkor oly gyöngéd is; oly határozott, de sohasem nyers vagy goromba; oly gyöngéd, de sohasem ingtag; oly tiszta és ártatlan, ugyanakkor oly férfias, tetterős, és erőteljes; oly igazán bátor, de sohasem meggondolatlan vagy vakmerő; olyannyira szereti a természetet, de olyannyira mentes a természetimádásra való mindenféle hajlamtól; oly kedélyes és oly játékos, de oly mentes a léhaságtól és a felületességtől. Ez a személyiségbeli részarányosság volt az, ami olyannyira elbűvölte Tamást. Talán a tizenkettek közül ő tudta a leginkább értelmileg felfogni és személyiségében értékelni Jézust.

⁸ ¶ A tizenkettek tanácsaiban Tamás mindig óvatos volt, amellet érvelt, hogy fő a biztonság, de ha a maradiságot leszavazták vagy felülbírálták, akkor mindig ő volt az első, aki bátran hozzáfogott az elhatározott program végrehajtásához. Mindegyre kiállt valamilyen programterv ellen, mert átgondolatlanak és merésznek tartotta azt; a végsőkig vitázott, de amikor András szavazásra bocsátotta a dolgot, és miután a tizenkettek úgy határoztak, hogy meg kell tenni, amit ő oly erélyesen ellenzett, Tamás volt az első, aki azt mondta, „Gyerünk!” Jó vesztes volt. Nem

volt haragtartó, és nem is táplált sértett érzelmeket. Időről időre ellenezte, hogy Jézust egyedül hagyják a veszélynek kitéve, de amikor a Mester úgy döntött, hogy vállalja a kockázatot, akkor mindig Tamás volt az, aki e bátorító szavakkal gyűjtötte össze az apostolokat, „Gyertek, bajtársak, menjünk és haljunk meg vele!”

⁹ Tamás némely tekintetben hasonlított Fülöpre; ő is azt akarta, hogy „mutassák meg neki” a dolgokat, ám a kétségeinek e kinyilvánítása teljesen más értelmi működésen alapult. Tamás elemző volt, nem pusztán szkeptikus. Ami a személyes fizikai bátorságot illeti, ő volt az egyik legbátrabb a tizenkettek közül.

¹⁰ ¶ Tamásnak voltak nagyon rossz napjai; néha rosszkedvű és levert volt. Az ikernővérének elvesztése kilencéves korában sok ifjúkori szomorúságot okozott neki és fokozta az alkati problémáit a későbbi élete során is. Amikor Tamást elérte a csüggedés, néha Nátániel volt az, aki segített a kilábalásban, néha pedig Péter, és nem ritkán az Alfeus ikrek egyike. A leginkább nyomott hangulatában szerencsétlenül arra törekedett, hogy kerülje a Jézussal való közvetlen kapcsolatot. A Mester azonban tudott minderről és megértő rokonszenvvel fordult az apostolhoz, amikor a fásultság kínozza és a kétségek gyötörték.

¹¹ Tamás néha engedélyt kért Andrásról, hogy elvonulhasson egy-két napra. De rövidesen ráébredt, hogy az ilyen gyógymód nem bölcs dolog; már korán rájött, hogy csüggedtsége idején az a legjobb, ha a munkájára összpontosít és a társai közelében marad. De függetlenül attól, hogy mi történt az érzelmi életében, végig megmaradt apostolnak. Amikor aztán eljött az ideje a továbblépésnek, mindig Tamás volt az, aki azt mondta, „Menjünk!”

¹² Tamás a kiváló példa az olyan emberi lényre, akinek kétségei vannak, szembenéz azokkal és legyőzi azokat. Kiváló elme volt; nem kötözködő bíráló. Mindig következetesen gondolkodott; Jézus és az apostoltársak számára ő volt a döntő megmérettetés. Ha Jézus és az ő munkája nem lett volna hiteles, akkor egy olyan embert, mint Tamás nem tudott volna a kezdetektől a végig megtartani. Tiszta és biztos érzéke volt a *ténybeli dolgokhoz*. Tamás az ámitás vagy a csalás legkisebb jelére otthagya volna mindnyájukat. A tudósok talán nem teljesen értenek meg mindent Jézusról és az ő földi munkájáról, de a Mester és az ő emberi társai mellett ott volt egy férfi, akinek — Didimusz Tamásnak — az elméje igazi tudósi elme volt és ő hitt a názáreti Jézusban.

¹³ ¶ Tamás nehéz időket élt meg a tárgyalás és a keresztre feszítés napjai alatt. Egy időre mélyen kétségbe esett, de összeszedte a bátorságát, kitartott az apostolok mellett, és ott volt velük, amikor üdvözölték Jézust a Galileai-tónál. Egy időre nem tudott ellenállni a kétkedő fásultságának, de végül visszanyerte a hitét és a bátorságát. Bölcs tanácsokkal látta el az apostolokat pünkösöd után és amikor az üldöztetés szétszórta a híveket, elment Ciprusra, Krétára, az észak-afrikai partvidékre és Szicíliába, terjesztve az országról szóló jó híreket és kereszttelve a hívőket. És Tamás

folytatta a tan hirdetését és a keresztelést, míg végül a római kormányzat ügynökei elfogták és Máltán kivégezték. Néhány héttel a halála előtt fogott hozzá a Jézus életének és tanításainak megírásához.

9. ÉS 10. ALFEUS JAKAB ÉS JÚDÁS

¹ /a> Alfeus fiai, Jakab és Júdás, a Kheresa közelében élő halász ikerpár volt a kilencedik és tizedik apostol, és őket Zebedeus Jakab és János választotta. Huszonhat évesek voltak és házasok, Jakabnak három gyermeke volt, Júdásnak kettő.

² ¶ /a> Nem sokat lehet elmondani e két egyszerű halászberről. Szerették a Mesterüket és Jézus is szerette őket, de ők kérdésekkel sohasem szakították félbe a beszédek. Nagyon keveset értettek az apostoltársaik által folytatott bölcséleti vitákból vagy istentani tanácskozásokból, viszont nagyon örültek annak, hogy a nagy emberek ilyen csoportjában lehetnek. E két férfi a személyes megjelenésében, elmebeli beállítottságában, és a szellemi felfogóképességének mértékében csaknem azonos volt. Amit az egyikről el lehet mondani, az a másikra is érvényes.

³ /a> András az emberek körüli rend őrzésének a feladatát bízta rájuk. Ők voltak a hitszónoklatok idejének fő felügyelői és valójában ők voltak a tizenkettek általános szolgálói és segítői. Segítettek Fülöpnek az élelem biztosításában. Elvitték a pénzt a családokhoz Nátániel megbízásából, és mindig készek voltak segíteni az apostolok bármelyikének.

⁴ /a> Az egyszerű emberek tömegeinek komoly bátorítást jelentett az, hogy két, hozzájuk hasonló embert láthatnak az apostolok tiszteletreméltó soraiban. Éppen e középszerű ikreknek az apostolok közé emelésével lehetett egy seregnyi bátortalan hívőt az országba vinni. És természetesen az egyszerű emberek is jobb néven vették, hogy hivatalos felügyelőkként olyanok irányítják és vezetik őket, akik maguk is nagyon hasonlóak hozzájuk.

⁵ /a> Jakab és Júdás, akiket Tádénak és Lebbeusnak is neveztek, nem rendelkezett sem erősségekkel, sem gyengeségekkel. A tanítványok által nekik adott becenevek a középszerűségükre való szeretetteljes utalások voltak. Ők voltak „a legkevésbé apostolok”; tudták ezt és derűsen gondoltak erre.

⁶ ¶ /a> Alfeus Jakab különösen szerette Jézust a Mester egyszerűsége miatt. Ezek az ikrek nem értették Jézus elméjét, viszont felfogták a közöttük és a Mesterük szíve között meglévő rokonszenves köteléket. Az elméjük nem volt valami felsőrendű; tisztelettudóan lehet akár butának is nevezni őket, de a szellemi természetükben valódi élményeket szereztek. Hittek Jézusban; az Isten fiai és az ország tagjai voltak.

⁷ /a> Alfeus Júdást Jézusban a Mester egyszerű alázata vonzotta. Az ő alázata, melyhez személyes méltóság társult, nagy hatást gyakorolt Júdásra. Az a tény, hogy Jézus mindig hallgatásra intette őket a szokatlan tettei kapcsán, nagy hatást gyakorolt erre az egyszerű emberre.

⁸ ¶ /a> Az ikrek jó természettel rendelkeztek, egyenesek voltak és mindenki szerette őket. Jézus ezeket a szerény képességű ifjakat azért emelte a személyes törzskarában betöltendő megtisztelő rangra az országban, mert számtalan milliónyi hasonlóan egyszerű és félelemmel teli lélek él a tér világain, akiket hasonlóképpen be akar fogadni a vele és az ő elküldött Igazság Szellemével való tevékeny és hívő közösségbe. Jézus nem veti meg a kis dolgokat, csak a rosszat és a bűnt. Jakab és Júdás *kicsi* volt, de *hűséges*. Egyszerűek és tudatlanok voltak, de jószívűek, kedvesek és nagylelkűek is.

⁹ /a> És milyen hálás büszkeséget éreztek ezek a szerény emberek azon a napon, amikor a Mester nem volt hajlandó elfogadni egy gazdagembert hittérítőnek, hacsak nem adja el mindenét és nem segíti a szegényeket. Értésülvén erről és látván az ikerpárt a tanácsosokkal, az emberek bizonyosan tudták, hogy Jézus nem tesz különbséget az emberek között. Ám ilyen középszerű emberi alapra csakis isteni intézményt — a mennyországot — lehetett valaha is építeni!

¹⁰ /a> A Jézussal való együttlétük során az ikrek csupán egyszer vagy kétszer mertek kérdezni nyilvánosan. Júdás egyszer kíváncsiságában feltett Jézusnak egy kérdést, amikor a Mester arról beszélt, hogy nyíltan megmutatja magát a világnak. Egy kissé csalódott volt, hogy a tizenketteknek többé nem lesznek titkaik, és megengedte magának a kérdést: „De Mester, amikor majd így megnyilvánulsz a világnak, hogyan fogod kimutatni nekünk a jóságod külön kegyeit?”

¹¹ ¶ /a> Az ikrek hűségesen szolgáltak egészen a vég eljöveteléig, a tárgyalás, a keresztre feszítés és a kétségbeesés sötét napjai alatt. A szívük mélyén sohasem veszítették el a hitüket Jézusban, és (Jánost leszámítva) ők voltak az első, akik hittek a feltámadásában. Az ország megteremtését viszont nem értették. Röviddel azt követően, hogy a Mester keresztre feszítésére sor került, visszatértek a családjukhoz és a halászhálóikhoz; az ő munkájuk véget ért. Nem volt meg a képességük ahhoz, hogy az ország nehezebb csatáinak megvívásában részt vegyenek. De azzal a tudattal éltek és haltak meg, hogy az Isten Fiával, egy világegyetem legfelsőbb alkotójával való szoros és személyes közösség négy évének megtiszteltetésében és áldásában részesültek.

11. ZÉLÓTA SIMON

¹ Zélóta Simont, a tizenegyedik apostolt Simon Péter választotta. Jó származással rendelkező, talpraesett férfi volt, és a családjával Kapernaumban élt. Huszonnyolc éves korában csatlakozott az apostolokhoz. Tüzes lázító volt és egyúttal olyan ember, aki sokat beszél meggondolatlanul. Kereskedőként dolgozott Kapernaumban, mielőtt teljes figyelmét a zélóták hazafias szervezete felé fordította volna.

² ¶ Zélóta Simon kapta az apostoli csoport kikapcsolódásáról és szórakoztatásáról való gondoskodás feladatát, és igen eredményesen szervezte a tizenkettek pihenéssel és szórakozással kapcsolatos dolgait.

³ Simon ereje az ösztönző hűségében rejlett. Amikor az apostolok egy olyan férfival vagy nővel találkoztak, aki nemigen tudta eldönteni, hogy belépjen-e az országba, akkor Simonért küldtek. Rendszerint mindössze tizenöt perc kellett az Istenben való hiten keresztüli üdvözülés e lelkesült szószólójának, hogy minden kétséget megszüntessen és minden bizonytalankodást eltöröljön, hogy megláthassák, amint egy új lélek születik „a hit szabadságára és az üdvözülés öröme”.

⁴ Simon nagy gyengéje az anyagi beállítottsága volt. Nem tudott gyorsan átváltozni a zsidó hazafiból egy szellemi beállítottságú nemzetköziség-hívővé. Négy év túlságosan kevés idő volt ahhoz, hogy egy ilyen értelmi és érzelmi átalakulás végbemehessen, de Jézus mindig türelmes volt vele.

⁵ ¶ Az egyetlen dolog Jézusban, amit Simon nagyon csodált, az a Mester higgadtsága, az ő magabiztossága, kiegyensúlyozottsága és megmagyarázhatatlan önuralma volt.

⁶ ¶ Bár Simon megszállott forradalmár, félelmet nem ismerő lázító volt, a heves természetét fokozatosan legyőzte, míg végül erős és hatásos tanhirdetője lett „a békének a földön és a jó szándéknak az emberek között”. Simon kiváló vitaszónok volt; szeretett érvelni. És amikor a tanult zsidók törvénytárgyaló szemléletével vagy a görögök elmés szócsavarásával kerültek szembe, akkor e feladatot mindig Simonra bízták.

⁷ A természeténél fogva lázadó, képzettsége révén pedig tekintélyromboló volt, Jézus azonban megnyerte őt a mennyország magasabb rendű eszméinek. Mindig azonosult a tiltakozó féllel, de most a haladásnak, a szellem és az igazság korlátlan és örökkévaló fejlődésének pártjára állt. Simon erős hűséggel és élénk személyes odaadással rendelkező ember volt, és mélységesen szerette Jézust.

⁸ ¶ Jézus nem félt azonosulni az üzletemberekkel, a munkásokkal, a derűlátókkal, a borűlátókkal, a bölcselőkkel, a szkeptikusokkal, a vámosokkal, az államférfiakkal és a hazafiakkal.

⁹ ¶ A Mester sokat beszélgetett Simonnal, de soha nem tudott igazán nemzetköziség-hívőt faragni ebből a szenvedélyes zsidó hazafiból. Jézus gyakran mondta Simonnak, hogy helyénvaló azt akarni, hogy a társadalmi, a gazdasági és a politikai rendszerek jobbra váljanak, de mindig hozzátette: „Ennek nincs köze a mennyországhoz. Nekünk az Atya akarata megcselekedésének kell szentelnünk magunkat. A mi dolgunk az, hogy egy magas szellemi kormányzat követi legyünk, és most nem szabad semmi másal törődnünk, mint az isteni Atya akaratának és jellemének képviselésével, aki e kormány élén áll, akinek a meghatalmazásával rendelkezünk.” Simon nagyon nehezen értette meg, de fokozatosan kezdett felfogni valamennyit a Mester tanításának jelentéséből.

¹⁰ ¶ A jeruzsálemi üldöztetés miatti szétszóródást követően Simon átmenetileg visszavonult. Gyakorlatilag összehátrált. Nemzeti hazafiként megadta magát a jézusi tanítasoknak; most pedig minden elveszett. Kétségbe volt esve,

de néhány év múltán összeszedte a bátorságát és elindult, hogy hirdesse az ország evangéliumát.

¹¹ Elment Alexandriába és a Nílus-mentén dolgozva haladt, eljutott Afrika szívébe is, ahol Jézus evangéliumát hirdette és keresztelte a híveket. Így dolgozott megöregedésig és legyengülésig. És Afrika szívében halt meg és ott is temették el.

12. KARIÓTI JÚDÁS

¹ Karióti Júdást, a tizenkettedik apostolt Nátániel választotta. Kerijotban született, egy kis városban Dél-Júdeában. Fiúkorában a szülei elköltöztek Jerikóba, s itt élt és dolgozott az apja különféle üzleti vállalkozásaiban, amíg végül érdeklődni kezdett Keresztelő János hitszónoklatai és munkája iránt. Júdás szülei szaduceusok voltak, és amikor a fiuk csatlakozott János tanítványaihoz, kitagadták őt.

² ¶ Amikor Nátániel találkozott Júdással Tariceában, akkor ő éppen munkát keresett egy halszáritó vállalkozásnál a Galileai-tó alsó részénél. Az apostolokhoz való csatlakozása idején harmincéves volt és nőtlen. Valószínűleg ő volt a legtanultabb a tizenkettek között és az egyetlen júdeai a Mester apostoli családjában. Júdásnak a személyes erősségek tekintetében nem volt kiemelkedő vonása, bár a külső szemlélő számos műveltségbeli vonást és pallérozott viselkedésmódot figyelhetett meg nála. Jó gondolkodó volt, de nem volt mindig igazán *őszinte* gondolkodó. Júdás nem nagyon értette önmagát; nem volt igazán őszinte magával.

³ András Júdást jelölte a tizenkettek pénztárosának, arra a tisztségre, melynek betöltésére kiválóan alkalmas is volt, és egészen a Mesterének elárulásáig őszintén, hűségesen és igen eredményesen eleget is tett e feladatainak.

⁴ ¶ Jézusnak nem volt olyan sajátos vonása, melyet Júdás a Mester általánosan megkapó és szerfelett elbűvölő személyiségében csodált volna. Júdás sohasem tudott felülemelkedni a galileai társaival szembeni júdeai előítéletein; magában még bíralt is sok mindent Jézust illetően. Őt, akit a tizenegy apostol a tökéletes embernek, olyannak tekintett, aki „egészen kiváló és kitetszik akár tízezer közül is”, ez az önelégült júdeai gyakran bírálta merte magában. Valóban úgy gondolta, hogy Jézus félnék és némiképp fél élni a saját hatalmával és tekintélyével.

⁵ ¶ Júdás jó üzletember volt. Tapintat, ügyesség és türelem kellett egy olyan eszményelvű embernek, mint Jézusnak a pénzügyeit intézni, hallgatni a némely apostolának rendetlen üzleti módszereivel való megbirkózásról. Júdás valóban nagyszerű intéző, előrelátó és ügyes pénzügyi szakértő volt. És nagyon fontosnak tartotta a szervezést. A tizenkettek egyike sem bírta Júdást soha. Amennyire meg tudták ítélni, Karióti Júdás páratlan pénztáros, tanult ember, hű (bár néha bíráló) apostol volt, és a szó minden értelmében nagy siker volt. Az apostolok szerették Júdást; tényleg egy volt közülük. *Hinnie* kellett Jézusban, de kételkedünk abban, hogy valóban tiszta szívéből *szerette* a Mestert. Júdás esete mutatja annak a mondásnak az igazságát,

hogy: „Van út, amely egyenesnek látszik az ember előtt, de végül a halálba vezet.” Teljességgel lehetséges áldozatául esni a bűn és a halál útjához való kényelmes igazodás jelentette nyugalmas csalásnak. Abban legyetek nyugodtak, hogy Júdás az anyagiak terén mindig becsületes volt a Mesterhez és apostoltársaihoz. A pénz sohasem lehetett volna a Mester elárulásának hajtóereje.

⁶ Júdás botor szülők egyetlen gyermeke volt. Kiskorában dédelgették és ajnározták; elkényeztetett gyerek volt. Felnöve túlértékelt az önnön jelentőségét. Rossz vesztés volt. Zavaros és torz képzei voltak a becsületességről; átadta magát a gyűlöletnek és a gyanakvásnak. Szakavatott módon tudta félreérteni a barátai szavait és tetteit. Júdás az élete során végig megtartotta ama szokását, hogy elégtételt vegyen azokon, akikről azt képzelte, hogy rosszul bántak vele. Érték- és hűségérzékében fogyatékos volt.

⁷ ¶ Jézus számára Júdás a hitbéli kalandot jelentette. A Mester már a kezdetektől fogva teljesen megértette ennek az apostolnak a gyengeségét és jól tudta, hogy milyen veszéllyel jár az, ha a társaságába engedi. De az Istenfiak természete olyan, hogy minden teremtett lénynek teljes és ugyanolyan esélyt adnak az üdvözülésre és a továbbélésre. Jézus azt akarta, hogy ne csak e világ halandói, hanem a megszámlálhatatlan más világról figyelők is megtudják, hogy amikor felmerül a kétség valamely teremtménynek az ország iránti odaadása őszinteségét és készségességét illetően, akkor az emberek Bírának állandó gyakorlata az, hogy teljesen elfogadják a kétséges jelöltet. Az örök élet kapuja mindenki előtt szélesre tárva áll; „jöhessen, aki csak akar”; a *hitet* kivéve nincsenek megkötések vagy korlátozások azok számára, akik eljönnek.

⁸ Éppen ez volt az oka annak, amiért Jézus megengedte Júdásnak, hogy egészen a végsőkig elmenjen, mindig minden lehetőt megtett, hogy megváltoztassa és megmentse e gyenge és összezavart apostolt. De amikor a fényt nem fogadják őszintén és nem annak megfelelően élnek, sötétség üli meg a lelket. Júdás értelmileg gyarapodott Jézusnak az országról szóló tanításai vonatkozásában, de a többi apostollal ellentétben nem fejlődött semmit a szellemi jellem megszerzésében. Nem tudott kielégítő személyes haladást felmutatni a szellemi tapasztalás terén.

⁹ ¶ Júdás egyre többet rágódott a személyes csalódottságán, és végül a neheztelés áldozata lett. Az érzéseit sokszor megsértették, és betegesen gyanakvóvá vált a legjobb barátaival szemben, még a Mesterrel szemben is. Rövidesen megszállta a gondolat, hogy bármi módon is, de elég-

tételt vegyen, igen, akár a társainak és a Mesterének az elárulása révén is.

¹⁰ Ám ezek a gonosz és veszélyes gondolatok nem öltöttek határozott formát egészen addig a napig, amikor is egy hálás nő Jézus lába előtt összetört egy értékes tömjénező edényt. Ez pazarlásnak tűnt Júdás előtt, és amikor az ő nyilvános tiltakozását Jézus ott, mindenki füle hallatára oly határozottan félresöpörte, az már túl sok volt neki. Ez az esemény előhozta az élete során felgyülemlett minden gyűlöletét, sértődöttségét, rosszindulatát, előítéletét, féltékenységét és bosszúvágyát, és úgy döntött, hogy leszámol, mindegy, hogy kivel; és a természetének rossz voltát a szerencsétlen élete egész rút színjátékában az *egyetlen* ártatlan emberre összpontosította, mert éppen Jézus játszotta a főszerepet abban a mellékeseményben, amelyben Júdás a fény haladó országából átkelt a sötétség maga választotta területére.

¹¹ A Mester számos alkalommal, magánbeszélgetésben és nyilvánosan is, figyelmeztette Júdást, hogy meg fog botlani, ám az isteni figyelmeztetések rendszerint hatástalannak a megkeseredett emberi természetre. Jézus megtett minden lehetőt, ami összeegyeztethető volt az ember erkölcsi szabadságával, hogy megakadályozza Júdást a helytelen út választásában. A nagy megmérettetés ideje végül elérkezett. A neheztelő fiú elbukott; engedett a magának túlzott jelentőséget tulajdonító büszke és bosszúálló elme keserű és aljas késztetéseinek, és gyorsan elmerült a zavarodottságban, a kétségbeesésben és a romlottságban.

¹² Júdás ez után jutott addig az aljas és szégyenletes ármányig, hogy elárulja az Urát és Mesterét, és a gyalázatos tervének gyorsan meglett az eredménye. A haragban foggant árulási terveinek kidolgozása során átélte a sajnálat és a szégyen perceit is, és e világosabb pillanataiban a saját viselkedése védelmében gyáván úgy okoskodott, hogy Jézus bizonyosan a hatalmához fog folyamodni és az utolsó pillanatban megmenti magát.

¹³ Mikor az aljas és bűnös ügylete véget ért, e hitehagyott halandó, aki nem tulajdonított nagy fontosságot annak, hogy eladta a barátját harminc ezüstért, hogy kielégítse a régóta dédelgetett bosszúvágyát, elrohant és eljátszotta az utolsó felvonást a halandói lét valóságai elől való menekülés színművében — öngyilkos lett.

¹⁴ A tizenegy apostol elszörnyedt, megdöbben. Jézus az árulóra csak sajnálattal tekintett. A világok nehezen tudtak megbocsátani Júdásnak, és a nevének kiejtését egy egész kiterjedt világegyetem kerüli.